

Finansdepartementet
Postboks 8008 Dep
0030 OSLO

E-post: postmottak@fin.dep.no

Vår ref: Fs1928/hko
Deres ref: 19/1597
Oslo, 20.09.2019

Høring - forslag til ny lov om inn- og utførsel av varer og ny lov om tollavgift

Vi viser til departementets høringsbrev av 6. mai 2019 om forslag til ny lov om inn- og utførsel av varer og ny lov om tollavgift.

Regnskap Norge ønsker å benytte anledningen som høringen gir til å ta opp oppbevaringstiden for tolldokumentasjon.

Det er nå snart seks år siden oppbevaringstiden for regnskapsmateriale etter bokføringsloven ble redusert fra ti til fem år, begrunnet i forenkling og reduksjon av de administrative byrdene for næringslivet. Mens det snart ble fulgt opp med tilsvarende tilpasninger i andre oppbevaringsregler etter skatte- og avgiftslovgivningen, ble toll holdt utenfor slik at tollreglene fortsatt henger igjen med 10 års oppbevaringstid for tolldokumentasjon. Dette er kompliserende, og i praksis så langt at den manglende harmoniseringen står i veien for å ta ut forenklingseffekten som redusert oppbevaringstid skulle gi.

Vi har tatt opp saken gjentatte ganger, senest med Tolldirektoratet direkte før jul. Da ble vi forespeilet at oppbevaringstiden ville bli adressert i forbindelse med den da pågående lov- og forskriftsrevisjonen. Vi må dessverre konstatere at det ikke er tegn i det foreliggende høringsnotatet som tilsier at dette er gjort.

Vi vil derfor på det sterkeste anmode Finansdepartementet om å ta initiativ overfor Tolldirektoratet for snarlig å få harmonisert oppbevaringstiden for tolldokumentasjon med femårsregelen etter bokføringsloven. Siden oppbevaringstiden for tolldokumentasjon er regulert i forskriften, ber vi om at saken forseres uavhengig av prosessen med nye lover.

Nedenfor vil vi forklare saken nærmere.

Bakgrunn

Driveren bak Stortingets vedtak om å redusere oppbevaringstiden for regnskapsmateriale etter bokføringsloven var forenkling. Det kunne ikke dokumenteres tilstrekkelig nytte i forhold til kostnaden for næringslivet. Statistikken viste i stedet at nytteverdien av de fem siste oppbevaringsårene var minimal til ingen.

På denne bakgrunn ble oppbevaringstiden som kjent halvert og satt til fem år. Det ble også lagt vekt på endringstakt, og større fokus på regnskapsmateriale som «ferskvare». Det innebærer raskere og mer målrettet kontroll fra myndighetene, for å oppnå bedre ressursbruk og effekt totalt sett.

Kort tid etter vedtaket om redusert oppbevaringstid fulgte Skattedirektoratet opp og endret oppbevaringsbestemmelsene under sitt hjemmelsområde tilsvarende. Det samme ble ikke gjort med tollforskriften. Konsekvensen av det er et betydelig hinder for den forenklingseffekten som Stortinget ville oppnå med endringen fra 2014.

Nærmere om reglene og utfordringen med ulike oppbevaringstider

For bokføringspliktige som nevnt i [bokføringsloven § 2](#), følger det av [bokføringsforskriften § 5-5-2](#) at merverdiavgift, toll og særavgifter ved innførsel av varer skal dokumenteres med innførselsdeklarasjonen og grunnlagsdokumenter knyttet til slik deklarasjon.

Oppbevaringstiden for slik dokumentasjon er etter [bokføringsloven § 13](#) annet ledd første punktum, jf. første punktum nr. 3, fem år etter regnskapsårets slutt. [Tollforskriften § 4-12-1](#) tredje ledd første punktum, krever imidlertid at slik dokumentasjon skal oppbevares i ti år fra utgangen av det året deklarasjonen ble mottatt av tollmyndighetene.

Dette medfører at de bokføringspliktige må ha systemer, rutiner og kontroller for særskilt oppbevaring av innførselsdeklarasjoner og grunnlagsdokumenter. Slik særskilt håndtering er både svært forvanskende og fordyrende, også ved bruk av elektroniske oppbevaringsløsninger. Det finnes ikke systemer som løser dette digitalt. I stedet må den bokføringspliktige selv ha manuelle rutiner og kontroller som sørger for slik særskilt oppbevaring i fem år lenger enn den generelle oppbevaringstiden etter bokføringsloven.

Ut fra tilbakemeldinger og erfaringene vi har, er konsekvensen av dette at man heller oppbevarer alt materiale i ti år, enn å bruke tid og krefter på skille ut deler av det.

Vi skal heller ikke se bort fra at det er flere som ikke er klar over at tolldokumentasjonen har lenger oppbevaringstid enn annet regnskapsmateriale, og dermed utilsiktet bryter regelen.

Ingen av disse scenarioene er heldige, og understøtter behovet for at oppbevaringstiden for tolldokumentasjon samordnes med bokføringslovens regel og i samsvar med Stortingets intensjon.

Kost nytte

Som nevnt viste «tallene» at nytteeffekten av de fem siste oppbevaringsårene var så godt som fraværende for øvrig regnskapsmateriale, og sto langt tilbake for næringslivets kostnader. Vi har vanskelig for å tro at situasjonen er annerledes for tolldokumentasjon. Snarere vil vi mene at det her er enda mer fokus på ferskvare. Dersom det motsatte skal fremsettes, må det i tilfelle underbygges med beviselig og konkret dokumentasjon, og i tillegg forsvares opp mot de merkostnadene og utfordringer som næringslivet bærer som følge av reglens ulike oppbevaringstider. Så lenge det ikke finnes, er tiden nå overmoden for endelig å få gjennomført reduksjonen i oppbevaringstid også for tolldokumentasjon.

Oppsummering

Vi håper Finansdepartementet etter dette vil bidra til å få forsert harmoniseringen med bokføringslovens oppbevaringstid på området. Dette er viktig for å få full effekt av den forenklingen som Stortinget la til rette for gjennom sitt vedtak i desember 2013.

Med vennlig hilsen,

Regnskap Norge

Christine Lundberg Larsen
Adm.dir.

Hanne Opsahl
Leder Kommunikasjon og næringspolitikk